

Nr 484.

Av herrar **Ståhl** och **Sandberg**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 128, med begöran om bemyndigande att utfärda bestämmelser om hyresbidrag till ovana skogsarbetare.*

I Kungl. Maj:ts proposition om bemyndigande att utfärda kungörelse om hyresbidrag till ovana skogsarbetare framhålles som det kanske tyngst välgående argumentet vikten av att under den tid, som återstår av innevarande avverkningsssäsong överföra mesta möjliga arbetskraft till skogsarbete för att sålunda återvinna den allvarliga eftersläpningen i vedavverkningen. Enligt propositionen uppgick denna den 31 januari 1945 jämfört med samma datum föregående år till inte mindre än 10 miljoner kubikmeter mindre eller ungefär hälften av fjolårskvantiteten. Oavsett uppfattningarna om lämpligaste sättet att motverka denna för nästkommande bränslesäsong ödesdigra eftersläpning är det uppenbart, att de mest energiska ansträngningar måste vidtagas.

Att ifrågavarande eftersläpning skulle kunna elimineras genom att ovana skogsarbetare av den ena eller andra kategorien för i regel kortare tid övergå till skogsarbete, torde ingen med detta arbetes art välbekant bedömare våga hoppas. I stället framstår såsom dubbelt angelägen vikten av att i främsta rummet de vana och yrkesskickliga skogsarbetarna stimuleras till detta arbete. Till denna kategori höra emellertid inte endast skogsarbetare i inskränkt mening utan även ett mycket stort antal mindre och medelstora skogsägare, vilka arbeta på egna bestånd. Varje stimulans måste därför anbringas så, att även denna grupp kommer i åtnjutande av densamma. Att skogsägarna även för övrigt äro berättigade till en förbättring av rotvärdet kan utan närmare motivering konstateras. Utan deras aktiva insatser för och intresserade medverkan till en ökad vedavverkning torde varje försök i denna riktning vara dömt att misslyckas.

Enda möjligheten att råda bot på den för nästa bränslesäsong befarade allvarliga vedbristen är därför enligt vår och mångas uppfattning en justering uppåt av priset på ved för avverkningsändamål. Detta understrykes bl. a. genom en undersökning av situationen i Värmland, verkställd i början av mars månad av länsorganisationen av Riksförbundet landsbygdens folk,

i vilken eftersläpningen anges till cirka 500 000 kubikmeter och såsom minimivillkor för en aktiviserad avverkning anges bl. a. ett tilläggspris av 2 kr. per kubikmeter.

Att en ökning av vedpriset icke bör eller kan komma enbart skogsägarna till godo ligger i öppen dag. Den måste självfallet på ett rimligt sätt fördelas mellan skogsarbetare och skogsägare, då dessa icke utgöra samma person. Bristen på van arbetskraft torde emellertid medföra, att större delen av en prisförhöjning kommer lönearbetarna till godo, varför närmare stadganden om fördelningen näppeligen torde vara av nöden.

I detta sammanhang inställer sig slutligen den frågan, från vilken tidpunkt ett pristillägg rätteligen bör räknas. Det ligger nämligen i öppen dag, att ett sådant under säsongen infört tillägg inte kan undgå att medföra viss orättvisa. Skulle denna orättvisa helt kunna undvikas, bleve det av allt att döma nödvändigt att göra tillägget retroaktivt ända från avverkningssäsongens början. Av både ekonomiska och nu aktuella skäl — nödvändigheten av att för återstående månader aktivisera avverkningen — kan en så lång retroaktivitet näppeligen påstås vara oundgänglig. Även om man svårigen kan undgå att sålunda i någon mån begå en orättvisa mot de lojala och ambitiösa vedavverkare, som trots vidriga omständigheter redan nu lyckats fullgöra en större del av sin produktion än andra, synes den logiskt riktiga utgångspunkten för införandet av ett pristillägg vara den 1 mars 1945, då den senaste inventeringen av avverkade kvantiteter verkställdes. Med denna dag som utgångspunkt har man därför god grund för beräkningen av omfattningen av de efterföljande avverkningarna och därmed dessa åsatta pristillägg.

Med stöd av vad vi sålunda här anfört tillåta vi oss föreslå,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 128 till årets riksdag måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för att priset på ved för bränsleändamål, avverkad efter den 1 mars 1945, höjes med minst en krona per kubikmeter.

Stockholm den 12 mars 1945.

Manne Ståhl.

O. E. Sandberg.